

Koldingbogen

ÅRSTAL:	1974
FORFATTER:	Severius Lauritsen
TITEL:	Allégade – en god gade med alle slags folk
KORT RESUME:	Barndoms minder. Om Konsul Grausgade

Allégade - en god gade med alle slags folk

*Hyggelig blanding af sprittere, ludere, forretningsfolk
og arbejdere i den senere Konsul Grausgade.*

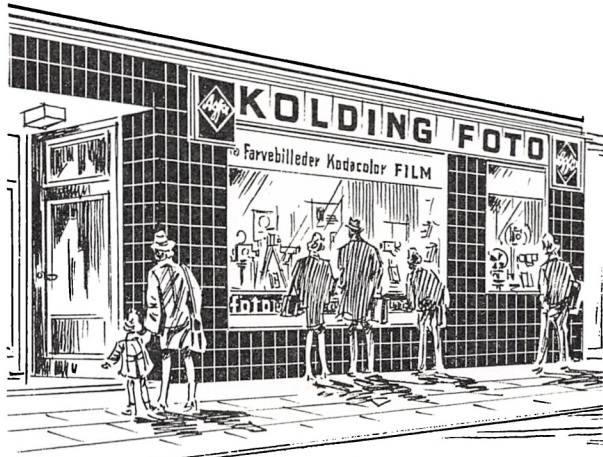
Af Severius Lauritsen

For romantiske sjæle: Allégade set fra Lergravsstien.

Vi havde selv hus og boede i den øverste ende af gaden, og derfor var det naturligt, at vi holdt til ved en stor bygning, som vi kaldte »Koldinghus«. Den lå for enden af gaden ud imod Hans Ludvigs Vej. Det var en dejlig tumleplads med mure, vi kunne kravle op på. Vi var jo mange børn i gaden, så der var altid livligt. Det var ved den tid, jeg skulle til at gå i skole, og det var jo spændende, men det varede ikke længe på grund af mit navn »Severius«. Det var jo så let at lave om på, så jeg lærte hurtigt at sætte mig i respekt. Det gik jo også, efterhånden

som tiden gik, men det var ikke rart. Det, jeg særlig husker, var at lære klokken – det var spændende, syntes jeg, men ellers blev jeg meget hurtig ked af at gå i skole. Jeg syntes, de allesammen var efter mig, både børn og lærere, så jeg begyndte at skulke fra skole. Jeg gik hjemmefra om morgenen med mine skolesager og gemte dem. Så gik jeg ned på hjørnet af Allégade og Zahnsgade. Der var de ved at bygge et stort hus, og der var jeg hele dagen. Når de andre kom fra skole, gik jeg hjem.

Jernbanegade 32

Tlf. 52 00 54 v/ R. HARTIMMER

Vi fremkalder Deres film sort/hvid og farve (uanset fabrikat) i garanteret fineste kvalitet.

Vi fotokopierer, mens De venter — eksamensbeviser, tegninger, breve og bøger.

Foto til førerbevis og pas samt ID-kort på et minut.

Speciale: Affotografering af gamle billeder.

SEJLMAGER
PRESENNINGER
FLAG
OG VIMPLER

C. C. Fussing

Sdr. Havnegade 34

Tlf. 52 01 71

Det kan koste dyrt at handle overilet!

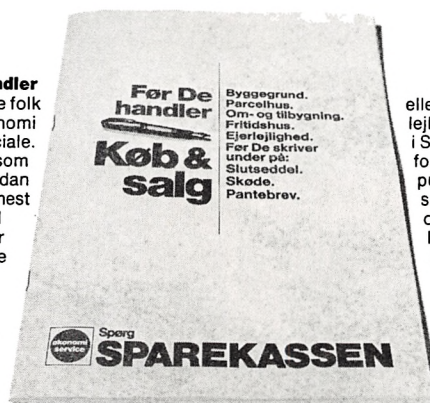
-tal med os, før De handler

I Sparekassen træffer De folk med økonomi som speciale. Fagfolk, som ved, hvordan man får mest muligt ud

af pengene. Og det giver Dem chancen for at gøre en bedre handel.

Her er et godt tilbud til de mange, som har planer om at sælge

økonomi service

Byggegrund.
Parcelhus.
Om- og tilbygning.
Fritidshus.
Ejerlejlighed.
Før De skriver under på:
Slutseddel.
Skøde.
Pantebrev.

eller købe hus, grund eller ejerlejlighed: Som en hjælp kan De nu i Sparekassen få en helt ny form for »håndbog«, som punkt for punkt fortæller, hvad De - som sælger eller køber - skal være opmærksom på, når De handler. Hertil kommer den rådgivning, Sparekassens medarbejdere kan give, derfor:

Før De handler...

Spørg SPAREKASSEN
SYDJYLLAND

Et halvt år uden skole

Sådan fik jeg et halvt år til at gå, men det blev jo opdaget, og jeg måtte i skole igen. Der gik dog kun et par måneder, så blev jeg kørt over af en hestevogn i Blæsbjerggade. Der var jo ingen ambulance dengang, så jeg blev båret hjem og blev lagt på divanen, og da mor kom hjem, blev jeg vasket, og bedstefar kom og bar mig over på sygehuset. Der gik jo så igen et halvt års tid, så måtte jeg i skole igen. Jeg var jo blevet meget bagefter, så de måtte flytte mig op i 3. klasse på Drengeskolen, men det gik ikke så godt, for jeg var blevet bagefter de andre, og jeg blev oversidder et par gange. Jeg husker et år, hvor der skete noget til eksamen, som gjorde et stærkt indtryk på mig. Vi havde fristil. Jeg havde jo også lavet en sådan stil. Så skete det, at skolelæreren, der havde stilen til be-

Fhv. politibetjent Andersen

En særlig skikkelse var meget fremtrædende. Han sad altid ude på hjørnet af Vennegade og Allégade på sin stol og underholdt sig med os børn. Han fik os altid til at løbe om kap rundt om Vennegade og Hans Ludvigsvej, og de, der kom først, fik en 5-øre. Det var jo mange penge den gang. Det var forhenværende politibetjent Andersen, en bedstefar til kunstmaler Thomas Jørgensen. Thomas' mor var også en livlig kone. Trods hendes handicap (træben) var der altid smil og sang. Jeg husker hende særligt fra børneløgen. Hun var altid den, der sang og legede med os børn. Hun var en uforglemmelig skikkelse, som vi børn så op til.

En anden skikkelse, jeg husker, var en, der hed Møller, som havde en slikforretning på hjørnet af Vennegade og

FORTÆL, HVAD DE HUSKER!

Byrådets kulturelle udvalg udviste i efteråret 1973 et påskønnelsesværdigt initiativ ved gennem en pjece at opfordre ældre koldingensere til inden en vis frist at indsende, hvad de måtte have at fortælle om barndom og ungdom i Kolding og omegn. Disse bidrag skulle så opbevares i bibliotekets lokalhistoriske afdeling til senere brug i den egnhistoriske forskning. Der indkom en lang række friske skildringer fra vidt forskellige miljøer, som nok vil blive behørigt påskønnede af fremtidige forskere.

Som et eksempel på disse erindringer – skrevet af ikke-professionel hånd – bringer vi her en livfuld skildring af kvarteret omkring Alykkeskolen, navnlig Konsul Grausgade og tilstødende gader, som enten allerede er forsvundet eller snart vil forsvinde på grund af en tiltrængt sanering af dette spekulationsbyggeri beregnet på folk, som ikke stillede så store krav til plads og kvalitet, når blot lejen var rimelig (vor ophavsmand siger da heller intet om husenes indretning, men kun om udendørsaktiviteterne).

Nogle romantiske sjæle begræder den totale udslettelse af et gammelt miljø, og det skal da ikke nægtes, at de pyntelige, pænt istandsatte og smukt malede småhuse dannede et idyllisk gadebillede, og at Konsul Grausgade set fra Lergravsstien kunne virke nok så malerisk, men få tænker på, at husene var gravet ind i banken, så stueetagen mod gaden nærmest var kælder mod stien.

Men her er altså Severius Lauritsens oplevelser i barndommens gade, som for flere generationers drenge var skolevej, som passeredes fire gange dagligt gennem 5 år.

CWJ

dømmelse, kom ned i klassen og læste højt af min stil og gjorde nar af hele stilen og alle mine stavfejl i klassens påhør, så jeg blev til grin i hele skolen og blev drillt over hele skolen, så jeg vidste ikke, hvad ben jeg skulle stå på.

Jeg græd mange tårer den gang. Men sket var sket, og jeg gik i hævtanker over det, han havde gjort imod mig, og hævnen kom også. Han var ved at bygge hus på Skovløkkevej. Der gik jeg så over og strintede hele huset til med kalk. Så havde jeg fået luft, men blev opdaget og fik en endefuld så stor. Jeg havde ikke fortalt hjemme om stilen, men selv om jeg fik nogle gode tærsk, sagde far, at han syntes heller ikke, det var pænt af læreren at læse min stil offentlig i klassens påhør. Han var meget vred på os begge. Men ellers har jeg ikke skrevet om min skolegang. Det var en mislykket tid. Mine skolelærere var uden forståelse og gamle. De var næsten 70 allesammen.

Allégade. Der brugte vi altid vore småpenge, når vi endelig havde nogle. Han var altid villig til at fortælle om sin tid som tysk soldat i de to verdenskrige og viste sit ur, som han havde fået som udmærkelse i krigen. Men det var jo en slags reklame over for os børn. Der var også en slikforretning i »Koldinghus« ud imod Hans Ludvigsvej. Der sad vi børn også meget. Der skete jo altid noget, for Drengeskolen (Alykkeskolen) var jo lige overfor. Efter skoletiden spillede vi bold op ad skolens træport. Der var jo ikke så megen trafik dengang og heller ikke så hurtig. Vi morede os altid med, hvor mange gange vi kunne løbe frem og tilbage over vejen, inden bilen kom hen til os.

En lille, grå kone

Hvad jeg også husker fra min barndom, var op til jul. Da skulle vi altid, når vi havde holdt jul hjemme, over til min bedstefar, sygehusportør Christensen. Det var en hel oplevelse, for der var to juletræer, og det var overflod for

Vi klarer alt — overalt!

SNEDKER- OG
INVENTARARBEJDE

NYBYGNINGER

REPARATIONER OG
OMBYGNING UDFØRES

1/3 Johs. Christensen

Inventar- og bygningsnedkeri

Skamlingvejen 2 . Tlf. 52 30 70

Det er tredje generation,

vi har den glæde at se som kunder. Gedigent håndværk går aldrig af mode. Kvalitet, moderne snit og omhyggelig forarbejdning er den treklang, der skaber den velsiddende habit, præget af stil og diskret elegance.

Mange forsøg er gjort, men endnu har ingen kunnet overgå det gode engelske kamgarn.

Lad os vise Dem et udvalg.

HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

Jernbanegade 40 . Kolding
Tlf. (05) 52 14 27

**Alt til
HUS**

HOBBY

HAVE

os børn. Det ene træ havde han altid med hjem fra sygehuset. Min bedstefar boede på Hans Ludvigsvej ved siden af »Koldinghus«, så der var jo ikke så langt at gå. Der boede også på Hans Ludvigsvej en gammel kone, der hed Holm, og som vi var lidt bange for. Hun var pinsemissionsk og var efter os, når vi spillede bold, og beholdt den, når den kom over i hendes lille forhave. Hun var en lille grå kone, som satte vor fantasi i funktion. Vi sagde, hun var en heks, og det gjorde det ikke bedre, at hendes mand aldrig kom ud. Jeg har kun set ham én gang i min barndom, så det i sig selv var med til at gøre det lidt mystisk, men hun var jo noget for sig selv. Jeg husker, der var en retssag mod sadelmager Jørgensen, fordi der gik en radioantenne hen over hendes grund. Der var store avisartikler om det, så det var jo spændende for os børn. Senere hen, da jeg blev voksen og boede i Vennegade, var hun kun en lille harmløs kone, men som barn var vi jo aldrig gode venner.

Om Allégade kan jeg sige, at det var en god gade. Vi havde den dejligste tumleplads i de tilstødende smøger og gader. Vi kunne gøre, som vi ville. Der var aldrig nogen, der blandede sig i vores leg, men vi havde også respekt for de voksne. Hvis vi var frække, fik vi en på hovedet, så vi skulle nok passe os selv.

Den dejligste tumleplads

Det var jo sådan, at vi var længe ude om aftenen, og når vi legede det ene eller det andet, kunne vi komme gennem husene fra den ene smøge til den anden. Vi løb gennem Lillesmøgen hen over et par haver op til madam Christensen, gennem deres bryggers og gang til Allégade og ned gennem Allégade til Hansen på den anden side af gaden og gennem Hansens gang til Lergravsstien og tilbage igen til Allégade. Det var jo sjovt. I Lillesmøgen havde vi den dejligste tumleplads. Der holdt vi kaniner, og vi legede med små bål, og der var aldrig nogen, som skældte ud. Der tilbragte vi mange timer om dagen, og om vinteren var smøgen en dejlig kælkebakke. Det skete, at vi kørte ind i plankeværket til konsulens have. Men også Allégade var en god kælkebakke, og det var Blæsbjerggade. Der kom jo kun mælkeemanden med hestevogn dengang, så der var ikke megen trafik. Vi kunne jo også kælke i Storesmøgen (Lergravsstien). Vi havde også Jochumsens mark, vi kunne kælke på, så vi manglede ikke noget. Der var muligheder for os børn. Sommeren var også en dejlig tid. Da tog vi gerne ud til åen. Dernede var der et skur, vi kunne klæde os om i, men det blev mest brugt til at skide i, men i åen kunne vi dog bade.

Alle kategorier i Allégade

I Allégade var der alle kategorier. Der var sprittere, ludere, forretningsfolk og arbejdere, men der var et godt sammenhold, og der kunne være hyggeligt om sommeren. Da sad man ude på trapperne, og særlig når der var musik i gaden. Så kom vi børn og fulgte dem hele vejen gennem gaden, og det gav jo godt til musikken. Man havde jo ikke

meget at undvære af, men til sådan noget kunne man altid.

Som stor dreng havde jeg en oplevelse. En aften, vi var sent ude, var vi kommet til at se op på himlen, og det jeg så, har jeg aldrig kunnet glemme. Det var, som om alle stjerner faldt ned. Det var et stjernedrys i millionvis og skønt. Vi har aldrig fundet ud af, hvad det var, og de voksne troede ikke rigtigt på os.

Om sommeren kom vi mange steder. Vi havde jo hele ådalen at tumle os i. Da vi blev større, søgte vi helt ud til den sorte bro i ådalen, og på den tid var der mange børn, der badede derude, så der var liv og glade dage. Nu, da vi var blevet store, havde vi fundet på noget nyt. Vi gik på ekspedition, og det foregik på den måde, at vi gennem haverne, over skure, vaskerum og plankeværker gik fra den ene gade til den anden, og det var spændende, når det var mørkt, for vi kunne jo ikke se ret meget. Der var meget skrammel i gårdene, og det gjaldt jo om ikke at lave spektakel. Det skulle jo ikke gerne opdages. På en af disse ture var vi ovre i konsulens have, og der var en, der opdagede os, så vi fik travlt med at komme ud, men vi skulle over et højt plankeværk med pigtråd, og der var en, der hang fast og rev en ordentlig flænge i sin lillefinger, og den vil altid minde ham om forbudte veje.

Der var jo så meget, der optog os dengang. Vi var jo så mange. Derfor kunne vi lave vor egen boldklub, og vi var temmelig gode, syntes vi selv. Vi vandt nogle kampe, så vi var ikke til at skyde igennem. Vi holdt til, hvor der nu er bypark, ude på den anden side af Dyrehavegårdsvej. En stor mark, vi kunne spille bold på. Der var lidt sumpet, men det betød ikke noget dengang. Vi var jo vant til lidt af hvert.

Men vi var jo blevet store, og så flyttede vi op på hjørnet af Kathrinegade og Hans Ludvigsvej. Der var en slikforretning og en åben plads, hvor vi holdt til på, og så havde vi hele Alykkekvarteret at operere i. Der var jo ikke så mange huse som i dag. Vi var både piger og drenge, og vi havde det vældig rart. Vi kunne godt være lidt højrøstede, og så blev der tysset lidt på os en gang imellem. Vi lavede altid grin med et reklameskilt fra afholdsbevægelsen. Der stod »HOLD DIG ÆDRU«. Skiltet sad på muren af et hus, hvis ejer altid var fuld! Så det syntes vi var vældig skægt.

Der var mange gode pærer og æbler i Alykkekvarteret, og det kunne vi jo ikke stå for, men vi skulle passe på, for der boede mange skolelærere i kvarteret, så vi fik sommetider en på nakken.

Efterhånden blev vi konfirmeret og fik arbejde og andet at tænke på, men lidt var der dog tilbage. Vi var to mand, der havde fået lov til at bygge et skur nede i Lillesmøgen hos en, der hed Lund. Der kunne vi være om aftenen. Vi byggede vor egen radio, og hvad vi kunne finde på, men det ebbede jo også ud, og vi gik hver til sit, men en god tid var det med de muligheder, vi havde.

Severius Lauritsen

urmager
CRÜGER
Østergade
Kolding
05-532030

Bech & Nielsen

TØMRERMESTRE

MASKIN- OG BYGNINGSSNEDKERI
GULVAFSLIBNING

SØNDRE RINGVEJ 40 . KOLDING

TLF. (05) 52 50 05

GIRO 7 09 67 04

PÅ GENSYN

SANS-SOUCE

DANMARKS STØRSTE VARIETE SHOW

JERNBANEGADE — KOLDING

Dir.: MAJA RASMUSSEN